

Юний друже!

Цей посібник допоможе тобі навчитися слухати та сприймати музику, розучувати та виконувати пісні. Сприйняття музики у поєднанні з художніми образами дасть тобі змогу зазирнути у чарівний світ звуків, відчути їхню вічну красу.

Наприкінці видання розміщено ноти пісень для розучування.

Вчіться слухати музику

Щоб навчитися слухати музику, потрібно:

- уважно, не відволікаючись, слухати твір від початку до кінця;
- старатись визначити характер твору, засоби музичної виразності;
- якщо це вокальна чи хорова музика, прослідкуйте, як пов'язується текст, мелодія та акомпанемент;
- в інструментальних творах визначте інструменти, на яких її виконують.

В ГОСТЯХ У ПІСНІ

Урок 1 Кличе, зве дзвіночок нас

Слухання музики.

- а) «**Пісня про школу**», слова і музика Н. Май;
- б) «**Перший дзвоник**», слова Г. Масенка, музика М. Дремлюги.

Супроводжуйте звучання пісні пластичними рухами, оплесками.

Кличе, зве дзвіночок нас
на урок в музичний клас,
то ж згадайте, любі діти,
що у класі слід робити.

Хто із дітей слухає музику правильно?

Проспівайте відомі вам пісні про школу.

Розгляньте поспівку. Скільки у ній ритмічних фраз і речень?
Придумайте та запишіть ритмічними знаками друге речення. На-
співайте мелодію до поспівки.

У яс-ний о-сін-ній день	кли-че дзво-ник дзень дзе-лень,
----- -----	
і ві - та - є сон-це нас,	ми йде-мо у тре-тій клас.

Запам'ятайте! Мелодія складається із музичних фраз та речень, які формують куплет пісні.

Розучування пісні.

Поспішай до школи

Музика В. Лепешка, слова В. Зінченка

1. Знову промінь сонця
в листі мерехтить.
Під моїм віконцем
вересень стоїть.
2. З книгами в портфелі,
з айстрами в руці,
а з-під стріх веселі
скачуть горобці.
3. Осінь — та навколо
стільки різних барв!
— Поспішай до школи! —
вересень сказав.

Двічі

Двічі

Двічі

Щоб пісня звучала виразно й співуче, її потрібно виконувати легким округлим звуком. Дихання беріть активно перед початком кожної фрази.

Розучи пісню, стежачи за нотним записом. Виконай її виразно.

Помірно

Зно-ву про-мінй сон - ця в лис-ті ме - рех - тить.

Під мо - їм ві - кон - цем ве - ре-сень сто - їть.

Під мо - їм ві - кон - цем ве - ресень сто - їть.

The musical notation is written on three staves. The first staff starts with a treble clef, a 3/4 time signature, and a key signature of one flat. The melody consists of quarter and eighth notes. The lyrics are written below the notes. The second and third staves continue the melody and lyrics. The third staff ends with a double bar line.

Урок 2

Казка про трьох китів (пісня, танець, марш)

Слухання музики.

Російський композитор
Дмитро Кабалевський. «Три кити».

З скількох частин складається твір?

із двох із чотирьох із трьох

Як вони називаються?

п с н я

т н ц ь

м р ш

Чим відрізняється музика танцю від маршу?

тембром темпом характером

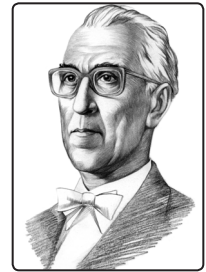
А чи відрізняється пісня від танцю і маршу?

ні так не завжди

Охарактеризуйте музику маршу та танцю.

Пригадайте, як називаються знаки, якими
записують висоту звуків.

букви ноти цифри

Дмитро
Кабалевський
(1904-1987)

Допишіть назви нот.

Скільки всіх нот є у звукоряді?

6 8 7 9

Пісня, танець, марш — основні типи музики.

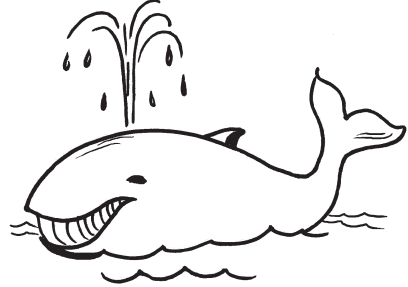
Розучування пісні.

Кашалотик

Музика Р. Паулса, слова І. Різника

Переклад О. Лобової

1. Є у мене кашалот,
хоч і кит він, тільки от
лише трохи кашалот
від kota завбільшечки.
Кашалотик мій — дива —
і танцює, і співа,
та шкода мені бува:
не росте ні трішечки.

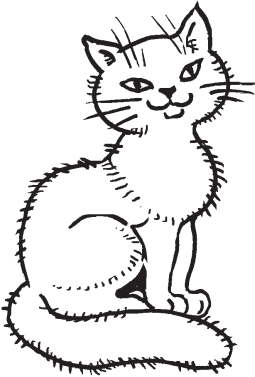

Приспів:

Кашалотик, кашалот,
скуштуй каші, кашалот,
відкривай скоріше рот,
кашалотик, кашалот!
Той, хто кашу їсти звик,
підростає з року в рік,
відкривай скоріше рот,
кашалотик, кашалот!

2. Цілий день, неначе грім,
гуркотять всі двері в дім:
з кашалотиком моїм
діти йдуть погратися.
І радіє дівчора,
коли кит співа та гра
і в калюжу у дворі
кличе всіх купатися.

Приспів.

3. З ложкою за ним ходжу,
з'їсти кашки я прошу.
Та по правді вам скажу —
він не дресирується.
А натомість залюбки
він розбризкує струмки,
мене кличе до ріки,
якщо дощ на вулиці.

Приспів.

ЗМІСТ

I СЕМЕСТР

В гостях у пісні

Урок 1. Кличе, зве дзвіночок нас. <i>Пісня «Поспішай до школи»</i>	4, 5
Урок 2. Казка про трьох китів. <i>Пісня «Кашалотик»</i>	6, 7
Урок 3. Запрошує пісенний кит. <i>Пісня «Як складається пісенька»</i>	8, 9
Урок 4. Творці та виконавці пісні. <i>Пісня «Пісенька горобчика»</i>	10, 11
Урок 5. Країна співучих мелодій. <i>Пісня «Любитель-рибалка»</i>	12, 13
Урок 6. Мелодія — основа пісні. <i>Пісня «Осінь»</i>	14, 15
Урок 7. Музика осені.	16
Урок 8. Урок узагальнення знань	18
Урок 9. Головна пісня держави. <i>Пісня «Україна»</i>	20, 21
Урок 10. Пісні рідного краю. <i>Пісня «Барви рідної землі»</i>	22, 23
Урок 11. Найперша пісня. <i>Пісня «Колискова школі»</i>	24, 25
Урок 12. Пісні народної слави. <i>Пісня «Їхав козак за Дунай»</i>	26, 27
Урок 13. Коли пісня жартує. <i>Пісня «Грицю, Грицю, до роботи»</i>	28, 29
Урок 14. Пісенний календар. <i>Пісня «Ой, щедрівко»</i>	30, 31
Урок 15. Пісенний подарунок до зимових свят.	32
Урок 16. Урок узагальнення знань	33

II СЕМЕСТР

Запрошують танець і марш

Урок 17. Як крокує музика. <i>Пісня «Чому ведмідь взимку спить»</i>	34, 35
Урок 18. Країна загадкових ритмів. <i>Пісня «Чобітки мої червоні»</i>	36, 37
Урок 19. Танцювальні ритми України. <i>Пісня «Гарний танець гопачок»</i>	38, 39
Урок 20. Царство народних танців. <i>Пісня «Полька»</i>	40, 41
Урок 21. Царство бальних танців. <i>Пісня «Зозуля»</i>	42, 43
Урок 22. Чарівний світ балету. <i>Пісня «У кожного свій музичний інструмент»</i> ...	44, 45
Урок 23. Танець плюс пісня. <i>Пісня «Подоряночка»</i>	46, 47
Урок 24. Танцювальний карнавал. <i>Пісня «Матусю ріднесенька»</i>	48, 49
Урок 25. Танці різних народів.	50
Урок 26. Урок узагальнення знань	51
Урок 27. Країна чітких кроків. <i>«Пісня про барабанщика»</i>	52, 53
Урок 28. Музика мужніх людей. <i>Пісня «Гей, розвивайся, дуб зелененький»</i> ..	54, 55
Урок 29. Марші української землі. <i>Пісня «Гей, там на горі Січ іде»</i>	56, 57
Урок 30. Парад маршів. <i>Пісня «Семеро гномів»</i>	58, 59
Урок 31. Марш на театральній сцені. <i>Пісня «А вже весна»</i>	60, 61
Урок 32. Карта країни маршів. <i>Пісня «Вийшли в поле косарі»</i>	62, 63
Урок 33. Музичні кити відкривають кордони. <i>Пісня «Дружать діти всіх країв»</i>	64, 65
Урок 34. Урок узагальнення знань	66